

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 13T/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820010321
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8820010321.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v trestnej veci proti obžalovanému V. Q., I.. XX.XX.XXXX O. O. I. G., G. Z. Z. XXX, T.. O. I. G. pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona a pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14. decembra 2022 takto

rozhodol:

Obžalovaný V. Q., I.. XX.XX.XXXX O. O. I. G., G. Z. Z. XXX, T.. O. I. G.,

uznáva sa za vinného, že

add 1.

od presne nezisteného dňa v mesiaci máj 2019 do 24.02.2020 v presne nezistenom čase, v rodinnom dome č. XXX v obci Z., T.. O. I. G. a následne aj na iných miestach v obci Z., okr. O. I. G., vykonával pohlavný styk s mal. Y.Q., I.. XX.XX.XXXX a to aj napriek tomu, že vedel o tom, že táto v tom čase nedovŕšila 15. rok svojho veku,

add 2.

spoločne s už odsúdenými Y. N., I.. XX.XX.XXXX, W.. O. Q., I.F.. XX.XX.XXXX F. W.. W. G., I.. XX.XX.XXXX po predchádzajúcej spoločnej dohode, v presne nezistenom čase, približne od 10:00 hod. dňa 20.4.2020 do 07:30 hod. dňa 27.4.2020, vošli do lesného porastu - dielec č. XX a v oblasti zvanej T.Š., nachádzajúceho sa v katastrálnom území obce Z., T.. O. I. G., parcela č. XXXX, zapísaná na LV č. XXXX, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu a je v správe Lesov Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Vranov nad Topľou, kde bez povolenia zrezali 20 stromov - Buk lesný (Fagus sylvatica) o celkovom množstve drevnej hmoty 5,35 m³, tie narezali na metrovicu za účelom odvozu a následne časť drevnej hmoty o objeme 2,35 m³ z miesta výrubu drevín odniesli, čím týmto konaním spôsobili pre Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Vranov nad Topľou, Čemernianska 136, Vranov nad Topľou škodu vo výške 267,07 eur,

t e d a

add 1.

pokračovacím konaním vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov,

add 2.

spoločným konaním si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil tak malú škodu a zároveň takou vecou je drevo nachádzajúce sa na lesnom pozemku, pričom časť konania bezprostredne

smerovala k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ale nedošlo k dokonaniu tejto časti trestného činu

t ý m s p á c h a l

add 1.

pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona

add 2.

prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona z časti spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a z časti dokonaný,

z a t o m u u k l a d á

podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona za splnenia podmienok uvedených v § 49 ods. 1 Trestného zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona mu súd ukladá probačný dohľad nad jeho správaním.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona súd určuje probačný dohľad pri ustanovení skúšobnej doby v trvaní 60 (šesťdesiat) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 5 Trestného zákona ukladá mu povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi pôsobiacemu na Okresnom súde Vranov nad Topľou v časových termínoch určených probačným a mediačným úradníkom.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. k) Trestného zákona ukladá mu povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 Trestného zákona ukladá mu povinnosť riadne vykonávať rodičovské povinnosti, najmä sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých detí.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou podala na obžalovaného obžalobu pre skutok uvedený vo výroku tohto rozhodnutia, ktorý po právnej stránke kvalifikovala ako pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13T/91/2020 je zrejmé, že prokurátor Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou podal na tunajší súd obžalobu na obvinených V. Q. - T., Y. N., W.. O. Q. F. W.. W. G. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona z časti spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a z časti dokonaný. Trestnú vec proti obžalovanému V. Q.Á. súd uznesením sp. zn. 13T/91/2020 zo dňa 05.11.2020 podľa § 21 ods. 1 Trestného poriadku vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 13T/97/2020 a následne ako je zrejmé z tohto spisu, súd spojil túto vec na spoločné konanie s vecou sp. zn. 13T/53/2020.

Súd na hlavnom pojednávaní umožnil obžalovanému urobiť vyhlásenie podľa ust.

§ 257 ods. 1 Trestného poriadku. Obžalovaný vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobách. Súd vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal a v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu priznania skutkov obžalovaným nevykoná a že sa vykonajú len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedkyne W. Q., oboznámením sa s rodným listom maloletej, prečítaním správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, správy ZŠ N., správy Obecného úradu Z., oboznámením sa s výpisom evidencie priestupkov a odpisom registra trestov, vyčíslením škody, oboznámením sa so spismi tunajšieho súdu, prečítaním správy ÚPSVaR, správy probačného a mediačného úradníka ohľadom IPŠ spolu s prílohami, správy Obce Z. a zistil tento skutkový stav.

Obžalovaný uviedol, že spoločne s manželkou Y. Q., I.. XX.XX.XXXX bývajú u svokrovcov. Manželstvo uzatvorili po súhlase súdu a majú spoločného syna X., ktorý sa im narodil 23.11.2021. Zosobášili sa asi v septembri XXXX. Nepracuje nikde, ale chodí na brigády spoločne so svokrom. Manželka poberá rodičovský príspevok 305 eur, aj s rodinnými prídavkami na jedno dieťa, pričom má ukončenú základnú školu. Stavajú si aj dom. O syna sa stará a momentálne nečakujú druhé dieťa.

Svedkyňa W. Q. uviedla, že maloletá Y. Q., I.. XX.XX.XXXX je jej dcéra. Obžalovaný žije spolu s jej dcérou, zosobášili sa, bývajú u nej, majú už dieťa jedného chlapca. Žijú spolu dobre, aj sa spolu starajú o dieťa. Bývajú v trojizbovom dome s tým, že oni si stavajú vlastný dom hneď vedľa ich domu. Ona pomáha dcére so starostlivosťou o syna. Momentálne je nezamestnaná a poberá invalidný dôchodok. S nimi býva ešte ďalšia dcéra, ktorá je na vozíku a ešte dvaja synovia. Rovnako sa zúčastnila konania na súde o povolení uzavretia manželstva jej maloletej dcéry Y.. Ďalej uviedla, že obžalovaný sa už zmenil, nerobí také veci ako niekedy. Snaží sa riadne usporiadať život a stará sa o syna. Obžalovaný chodí na brigády s jej manželom, čiže vie zarobiť aj nejaké peniaze.

Podľa rodného listu sa maloletá Y. Q. I. XX.XX.XXXX. Jej otcom je W. Q., I.. XX.XX.XXXX a matkou W. Q.Z., I.. XX.XX.XXXX.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že maloletá Y. Q., I.. XX.XX.XXXX spoločne s rodičmi a ďalšími súrodencami býva v rodinnom dome. V školskom roku 2019/2020 bola žiačkou 8B triedy ZŠ N. vo Vranove nad Topľou. Nemajú vedomosť o tom, že by sa dopúšťala záškolactva. Nevedú ju v evidencii detí a mládeže s prejavmi porúch správania. Rodičia s maloletou v minulosti nemali výchovné problémy závažnejšieho charakteru, pričom jej zabezpečujú riadnu starostlivosť, snažia sa ju formovať a vytvárať podmienky pre jej zdravý telesný a duševný vývin.

Základná škola N. vo Vranove nad Topľou uviedla, že maloletá Y. Q., I.. XX.XX.XXXX v školskom roku 2019/2020 dosahovala slabé až nedostatočné vzdelávacie výsledky. Za uvedený školský rok mala vymeškaných celkovo 146, toho 2 neospravedlnené. Zníženú známku zo správania v uvedenom školskom roku nemala. Maloletá je počas vyučovacích hodín slušná, nevyrušuje, plní zadané úlohy a cvičenia, ale sama sa aktívne nezapája. Učiteľom neodvráva a správa sa k nim úctivo.

Podľa správy Obecného úradu Z. obžalovaný v čase vypracovania správy v apríli 2020 býval s matkou a súrodencami, bol slobodný a nezamestnaný. Na verejnosti sa správa slušne a nebol prejednávaný komisiou verejného poriadku.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR má obžalovaný evidované dva priestupky a to zo dňa 02.06.2019, kedy sa dopustil priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo mu bola uložená bloková pokuta v sume 10 eur nezaplatená na mieste a zo dňa 18.02.2020, kedy sa dopustil priestupku podľa § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 395/2019 Z.z., za čo mu bola uložená bloková pokuta v sume 5 eur zaplatená na mieste.

Podľa odpisu registra trestov bol obžalovaný celkovo 5krát súdne trestaný a to rozhodnutiami tunajšieho súdu sp.zn. 12T/130/2014, sp.zn. 10T/58/2015 a sp.zn. 10T/87/2015 s ktorými sa súd bude zaoberať

nižšie. Ďalej bol odsúdený rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 12T/161/2011 zo dňa 08.12.2011 pre spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona prečinu výtržníctva podľa §364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest povinnej práce vo výmere 80 hodín. Rovnako bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Košice I sp.zn. 0T/126/2014 zo dňa 22.07.2014 pre prečin krádeže podľa §212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, výkon ktorého súd podmienienečne odložil pri stanovení skúšobnej doby v trvaní 12 mesiacov a ktorého výkon bol nariadený dňa 28.04.2016 a vykonaný dňa 27.05.2019.

Lesy SR, štátny podnik, odštepny závod Vranov nad Topľou vyčíslili celkovú majetkovú škodu v sume 267,07 eur.

Podľa spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12T/130/2014 bol obžalovaný uznaný za vinného rozsudkom zo dňa 16.10.2014 zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. e) Trestného zákona a i., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov so zaradením na do ústavu výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

V spise tunajšieho súdu sp. zn. 10T/58/2015 bola na obžalovaného podaná obžaloba pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d), písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za ktorý bol uznaný vinným trestným rozkazom zo dňa 11.05.2015 a to na trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov nepodmienečne so zaradením na do ústavu výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10T/87/2015 vyplýva, že obžalovaný bol trestným rozkazom zo dňa 04.12.2015 uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, pričom súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov uložený trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 10T/58/2014 zo dňa 11.05.2015 považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela za dostatočný.

V konaní vedenom pod sp. zn. 13T/91/2020 boli Y. N., W.. O. Q. F. W.. W. G. uznaný rozsudkom zo dňa 26.5.2021 za vinných z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. e) Trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, z časti spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a z časti dokonaný na tom skutkovom základe, že spoločne s V. Q., I.. X.XX.XXXX, proti ktorému je konanie vylúčené na samostatné konanie, po predchádzajúcej spoločnej dohode, v presne nezistenom čase, približne od 10:00 hod. dňa 20.4.2020 do 07:30 hod. dňa 27.4.2020, vošli do lesného porastu - dielec č. XXa, v oblasti zvanej T., nachádzajúceho sa v katastrálnom území obce Z., okr. Vranov nad Topľou, parcela č. XXXX, zapísaná na LV č. XXXX, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu a je v správe Lesov Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Vranov nad Topľou, kde bez povolenia zrezali 20 stromov - Buk lesný (Fagus sylvatica), o celkovom množstve drevnej hmoty 5,35 m³, tie narezali na metrovicu za účelom odvozu a následne časť drevnej hmoty o objeme 2,35 m³ z miesta výrubu drevín odniesli, čím týmto konaním spôsobili pre Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Vranov nad Topľou, Čemernianska 136, Vranov nad Topľou, škodu vo výške 267,07 eur. Ďalším výrokom súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného LESY SR, štátny podnik, Odštepny závod Vranov nad Topľou, so sídlom Vranov nad Topľou, Čemernianska 136, IČO: 36 038 351 s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/101/2021 vyplýva, že súd rozsudkom zo dňa 17.08.2021 povolil maloletej Y. Q., I.. XX.XX.XXXX uzavrieť manželstvo s V. Q., I.. XX.XX.XXXX. Bol vyhotovený rozsudok, ktorý neobsahuje odôvodnenie.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou obžalovaný a maloletá Y. Q., I.. XX.XX.XXXX sú rodičmi mal. X. Q., I.. XX.XX.XXXX, pričom manželstvo uzatvorili dňa 25.09.2021. Spoločne bývajú s rodičmi maloletej Y. Q. a jej súrodencami. O dieťa sa starajú obaja rodičia, pričom otec maloletého chodí na občasné brigády. Dieťa je dobré živené, zdravé a pravidelne s ním chodia na preventívne prehliadky.

Probačný a mediačný úradník tunajšieho súdu uviedol, že u obžalovaného nie sú splnené podmienky pre uloženie trestu domáceho väzenia.

Zo správy Obce Z. vyplýva, že obžalovaný býva s manželkou a synom v rodinnom dome v ich obci.

Vzhľadom na súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine, ktoré vyhlásenie súd prijal, uznal obžalovaného vinným zo žalovaného zločinu a prečinu.

Prokurátor v záverečnej reči navrhol obžalovanému uložiť nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonnej trestnej sadzby so zaradením jeho výkonu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Obhajca obžalovaného navrhol uložiť vzhľadom ku skutočnosti, že obžalovaný žije v manželskom zväzku s Y. Q., l.. XX.XX.XXXX a spoločne sa starajú o maloletého syna, alternatívny trest, ktorý čo v najmenšej miere zasiahne do osoby obžalovaného a jeho rodiny.

Pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie toho ktorého obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj pohľadujúce okolnosti, vychádzal súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela.

Trestnoprávna náuka popisuje a rozoznáva viacero účelov trestných sankcií, najmä účel smerujúci k uloženiu zaslúženého trestu ale aj účel zameriavajúci sa na dôsledky trestu. Medzi takéto patrí napríklad odstrašenie (teda individuálna a generálna prevencia), rehabilitácia páchatela v zmysle jeho výchovy, nápravy, jeho spoločenská izolácia (teda znemožnenie, zabránenie mu páchať ďalšiu trestnú činnosť, reštitúcia (teda obnova, náprava narušených, poškodených vzťahov medzi páchatelom a obeťou a celou spoločnosťou). V moderných systémoch justície sa tieto účely obvykle vzájomne kombinujú. Pri ukladaní trestu je potrebné zohľadniť jednak potrebu spravodlivého postihu v reakcii na protispoločenské konanie páchatela, ako aj potrebu zabezpečenia bezpečnosti občanov a majetku pred nebezpečnými páchatelmi, dosiahnutie prevýchovy páchatela (pokiaľ je možná) ako aj zjednať nápravu po spáchanom čine. No pri ukladaní trestu v konkrétnom prípade však rozličné účely môže byť vo vzájomnom konflikte. Trestný zákon v ust. § 34 neurčuje hierarchiu tam uvedených účelov trestu a ani z ďalších ustanovení Trestného zákona nevyplýva, žeby u určitých skupín trestu bolo potrebné primárne sledovať alebo zohľadňovať konkrétny účel trestu a preto za takejto situácie je potrebné nájsť ospravedlnenie pre zásah do základných práv a slobôd jednotlivcov pri výkone trestnej justície interpretáciou princípov a základných zásad pre ukládanie trestov.

Každé ukládanie trestu musí prísne sledovať a rešpektovať princípy proporcionality a ultima ratio (subsidiarity prísnejšej trestnej sankcie) a to platí podľa názoru súdu aj v prípade, žeby v konkrétnom prípade vzhliadol, že niektorý z dôsledkových účelov trestu - napr. odstrašenie potenciálnych páchatelov, vyžaduje citelnejší trest pre odsúdeného, resp. trest viac obmedzujúci jeho základné práva a slobody.

Teda pri rozhodovaní o treste súd vychádzal zo základných zásad ukládania trestov uvedených v § 34 Trestného zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pomer priťažujúcich a pohľadujúcich okolností a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Ako už súd uviedol, v rámci úvah o druhu trestu a jeho výmere súd prihliadol aj na pomer a mieru závažnosti pohľadujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle ust. § 38 ods. 2 Trestného zákona.

U obžalovaného súd zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, čím sa priznal k spáchaniu trestných činov a trestné činy úprimne oľutoval.

Pokiaľ sa týka priťažujúcich okolností, súd ukladal úhrnný trest, nakoľko odsudzoval obžalovaného za viac trestných činov a teda aj postupom podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, preto musel obžalovanému pričítať priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona. Rovnako súd u obžalovaného zistil aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, pretože už bol za trestný čin krádeže odsúdený.

Teda súd konštatoval prevahu priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona. Súčasne však konaním obžalovaného došlo aj k opätovnému spáchaniu zločinu (vo vzťahu ku skoršiemu odsúdeniu pod sp. zn. 12T/130/2014).

Pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu a ust. § 38 ods. 4 sa v takom prípade nepoužije. Vylúčenie aplikácie ust. ods. 4 § 38 Trestného zákona znamená, že do výroku o treste odsudzujúceho rozsudku sa uvedené všetky priťažujúce okolnosti, ktoré boli v konaní zistené, no v prípade aplikácie ods. 5 sa nezvýši dolná hranica ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (podľa ods. 4), ale vzhľadom na opätovné spáchanie zločinu sa zvýši dolná hranica až o jednu polovicu.

Súd ukladal úhrnný trest odňatia slobody postupom podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, keďže odsudzoval obžalovaného za dva trestné činy - zločin a prečin, pričom boli spáchané dvoma skutkami.

Trest teda ukladal podľa zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin prísnejšie trestný, ktorým v danom prípade bol zločin sexuálneho zneužívania podľa 201 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody vo výmere tri až desať rokov. Ako už súd konštatoval vyššie, obžalovaný opätovne spáchal zločin a preto súd postupom podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona zvyšoval dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu. Postupom podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona základom na zvýšenie je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou trestnej sadzby, teda základom na zvýšenie trestnej sadzby bola výmera 7 rokov (rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby - 120 - 36 mesiacov), teda 84 mesiacov, pričom jedna polovica predstavuje 42 mesiacov a takto zvýšená dolná hranica predstavuje 78 mesiacov (36 + 42 mesiacov). Súd mal ukladať trest v takto určenej trestnej sadzbe s dolnou hranicou 6 rokov a 6 mesiacov (78 mesiacov) a hornou hranicou 13 rokov a 4 mesiace, keďže súd musel pristúpiť aj k úprave hornej hranice trestnej sadzby a to postupom podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona, ktorá po úprave, jej zvýšení o jednu tretinu, teda o 1/3 z výmery 120 mesiacov, čo predstavuje 40 mesiacov , predstavuje 160 mesiacov, t. j. 13 rokov a 4 mesiace.

Po upravení dolnej a hornej hranici by mal tak súd ukladať trest odňatia slobody v takto určenej trestnej sadzbe s dolnou hranicou 6 rokov a 6 mesiacov (78 mesiacov) a hornou hranicou 160 mesiacov, t. j. 13 rokov a 4 mesiace.

Prokurátor navrhoval uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súd v žiadnom prípade nechce znižovať závažnosť konania obžalovaného, no uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by za okolností spáchania skutkov a hlavne na súčasný život obžalovaného nemusel pôsobiť spravodlivo z titulu svojej neprimeranosti (zásada proporcionality trestu).

A preto súd pri ukladaní trestu použil ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona a trest obžalovanému mimoriadne znížil. Uvedené ustanovenie umožňuje súdu, aby vzhľadom na pomery na strane páchatela, mal možnosť znížiť zákonom uvedenú trestnú sadzbu aj pod dolnú hranicu. Nakoľko v uvedenom prípade dolná sadzba neprevyšuje 10 rokov, ale prevyšuje 5 rokov, uplatnil súd ustanovenie § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona, podľa ktorého súd pri ukladaní zníženého trestu, nesmie uložiť trest nižší ako je 2 roky. V uvedenom prípade teda súd využil ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona a mimoriadne znížil trestu obžalovaného pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby.

V zmysle § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby odňatia slobody aspoň päť rokov.

V súlade so zásadou individualizácie trestu zákon umožňuje vo výnimočných prípadoch uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu stanovenú v osobitnej časti. Umožňuje tak uloženie primeraného trestu tým páchatelom, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatela. Mimoriadne zníženie trestu je možné u ktoréhokoľvek z druhov trestov, ktoré to svojou povahou umožňujú, t. j. u ktorých sa trest vykonáva po určitú dobu - trest odňatia slobody, povinnej práce, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia - a zákon pre ne stanovuje minimálnu (dolnú) hranicu.

Mimoriadne okolnosti vo svojej podstate vyžadujú, aby súd starostlivo a dôkladne zvažil ich povahu. Musí ísť o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo sa vyskytujú len v ojedinelých prípadoch.

Pomermi páchatela sa rozumejú okolnosti bezprostredne súvisiace s osobou páchatela, ktoré nesúvisia s trestným činom a existujú v čase rozhodovania o treste. Nie je vylúčené, aby pomermi páchatela bol súhrn viacerých okolností, ktoré by inak samostatne napĺňali znaky poľahčujúcich okolností. Takými podľa názoru súdu v tejto veci sú skutočnosti, že obžalovaný vedie v súčasnosti usporiadaný život, s maloletou poškodenou uzavrel manželstvo, stará sa o rodinu a o maloleté dieťa, ale aj to, že brigaduje a prispieva tak na chod domácnosti.

Súd pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu zisťoval nielen skutočnosti nasvedčujúce mimoriadnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatela, ale aj prečo považuje uloženie trestu v rámci trestnej sadzby za neprimerané.

V trestnom práve, a to mimoriadne akútne, vystupuje do popredia požiadavka spravodlivosti a požiadavka legality. Z tohto pohľadu pôsobí inštitút mimoriadneho zníženia trestu ako zákonná konkretizácia ústavných princípov vyplývajúcich zo skutočnosti, že Slovenská republika je demokratický a právny štát. V právnom štáte je akcentovaná spravodlivosť, a tá je esenciálne spojená s primeranosťou štátnych zásahov, v tomto prípade s primeranosťou štátom ukladaných trestov.

Trest je prostriedkom na dosiahnutie účelu Trestného zákona, má pôsobiť výchovne na páchatela s cieľom individuálnej prevencie a zároveň má vysielat' signál voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Pri ukladaní trestu je potrebné osobu páchatela hodnotiť vo všetkých súvislostiach, pričom v rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Trest musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, pričom jeho úmernosť okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy.

Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu, pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry.

Trestný zákon pozná aj tzv. skupinu alternatívnych trestov, kde cieľom zákonodarcu bolo posilnenie zásady, že nepodmienečný trest odňatia slobody je „ultima ratio“, ktoré treba uplatniť len vtedy, keď iné, menej závažné prostriedky boja proti trestnej činnosti zlyhali. Tradičný trest odňatia slobody a umiestnenie odsúdeného v ústave na výkon trestu je ostrakizujúci, naproti tomu uloženie alternatívnych trestov zasahuje do života odsúdeného v obmedzenej miere, dokonca posilňuje vedenie riadneho života a preto aj sociálna inklúzia po skončení trestu je omnoho jednoduchšia a pravdepodobnosť recidívy u odsúdeného je nižšia.

Medzi tieto tresty patrí podľa širšieho delenia alternatívnych trestov aj podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom. Súd môže, pokiaľ má za to, že nie je potrebné pôsobiť na páchatel'a nepodmienečným trestom odňatia slobody, podmienenčne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho 3 roky a určiť probačný dohľad nad správaním odsúdeného v skúšobnej dobe. Pri trestoch odňatia slobody neprevyšujúcich 2 roky súd ukladá probačný dohľad fakultatívne, pri zvyšných trestoch odňatia slobody ukladá súd probačný dohľad obligatórne.

Súd v súvislosti s mimoriadnym znížením trestu a uložením tohto druhu trestu v prvom rade poukazuje na Dohovor o právach dieťaťa, ktorý nadobudol platnosť dňa 2.9.1990 a ktorého je Slovenská republika signatárom a to na článok 3, v zmysle ktorého pri všetkých akciách týkajúcich sa detí, či už podniknutých verejnými alebo súkromnými inštitúciami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi orgánmi alebo zákonodarnými zbormi, najlepšie záujmy dieťaťa musia byť prvoradé.

Preto keď je uskutočňované rozhodnutie s dopadom na konkrétne dieťa, musí rozhodovací proces zahŕňať aj posúdenie možného dopadu (negatívneho alebo pozitívneho) rozhodnutia na konkrétne dieťa a z odôvodnenia rozhodnutia by malo byť zrejmé, ako bol „najlepší záujem dieťaťa“ braný do úvahy.

V zmysle článku 9 bod 1. Dohovoru štáty - zmluvné strany musia zabezpečiť, aby dieťa nesmeli byť oddelené od vlastných rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné orgány podliehajúce súdnemu preskúmvaniu podľa platného práva a postupu rozhodnú, že oddelenie je nevyhnutné pre najlepšie záujmy dieťaťa.

Výbor pre práva dieťaťa práve s odkazom na uvedený čl. 9 vydal odporúčenie o právach detí uväznených osôb, kde mimo iného uviedol, že pri ukladaní trestu rodičom a osobám zabezpečujúcim starostlivosť o maloleté deti má byť všade, kde je to možné, zvážené uloženie trestu nezahrňujúceho odňatie slobody namiesto trestu, ktorý odňatie slobody zahrňuje, vrátane predsúdnej a súdnej fázy konania. Alternatívy k odňatiu slobody by mali byť dostupné a používané prípad od prípadu s plným zohľadnením možných dopadov rôznych trestov na najlepší záujem dieťaťa.

Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posudzovať ho v konkrétnej situácii, pokiaľ rozhodujú s dopadom na dieťa.

Pri aplikácii kritérií pre ukladanie trestov, ktoré obsahuje Trestný zákon a hodnotenia rodinných pomerov páchatel'a (§ 34 ods. 3 Trestného zákona) je preto nevyhnutné zohľadniť práve aj najlepší záujem dieťaťa.

Štát, ktorý s plnou vážnosťou rešpektuje slobodu každého ľudského jedinca, ju nemôže obmedzovať svojvoľne, bez náležitého ospravedlnenia svojich zásahov. V trestnom práve takéto opodstatnenie a odôvodnenie predstavuje účel trestania. Trestnoprávna náuka rozoznáva a popisuje rôzne účely trestných sankcií a to napr. účel retributívny (smerujúci k uloženiu zaslúženého trestu), ako aj účel konzekvencionalistický (zameria sa na dôsledky uloženého trestu). V moderných systémoch trestania sa tieto účely vzájomne kombinujú. Pri ukladaní trestu sa zohľadňuje ako potreba spravodlivého trestu v reakcii na protispoločenské správanie, tak aj potreba zaistenia bezpečnosti občanov a majetku pred nebezpečnými páchatel'ami za účelom prevýchovy páchatel'a, ako aj zjednanie nápravy po spáchanom čine. Zákonodarca v právnej úprave nešpecifikoval, či je u určitých skupín trestných činov žiaduce sledovať primárne niektorý účel trestu. V takomto prípade je potrebné nájsť ospravedlnenie pre zásahy do základných práv a slobôd jednotlivca pri ukladaní trestu cestou interpretácie zásad pre ukladanie trestov. Každé uloženie trestu musí prísne sledovať a rešpektovať princípy proporcionality a ultima ratio.

Súd v zmysle ostatne uvedeného prihladol najmä na skutočnosť, že obžalovaný je manželom Y. Q., keďže súd im povolil uzavrieť manželstvo, ktoré konanie sa viedlo na základe návrhu maloletej navrhovateľky - Y. Q., ktorú v konaní zastupovali jej rodičia ako zákonní zástupcovia. Tak ako je uvedené vyššie, predmetný rozsudok neobsahuje odôvodnenie, no v zmysle § 11 ods. 1 Zákona o rodine maloletý nemôže uzavrieť manželstvo, súd však môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletemu staršiemu ako 16 rokov. Keďže súd maloletej Y. Q. povolil uzavrieť manželstvo s obžalovaným, musel byť splnený zákonom vyžadovaný predpoklad pre takéto rozhodnutie a teda, že to bolo aj v súlade s účelom manželstva. A účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Obžalovaný a jeho už manželka Y. Q. majú maloletého syna, ktorý sa im narodil XX.XX.XXXX, pričom sa oň starajú obaja, čo potvrdzujú aj vyžiadané správy z ÚPSVaR. Obžalovaný chodí na občasnú brigádu, s manželkou a synom bývajú v spoločnej domácnosti u svokrovcov, pričom z príjmu hradí chod domácnosti a stavajú si vlastný rodinný dom.

Berúc do úvahy vyššie uvedené ohľadom doterajšej starostlivosti obžalovaného o rodinu, mal súd za to, že záujem maloletého dieťaťa je možné postaviť nad záujem spoločnosti na takom druhu trestu, ktorý by bol spojený s obmedzením osobnej slobody obžalovaného, teda nepodmienečným trestom odňatia slobody, ktorý by v konečnom dôsledku na určitý čas obžalovaného ako otca a manžela vytrhol z rodinného prostredia a teda súd bral do úvahy snahu eliminovať negatívny dopad výkonu trestu na rodinných príslušníkov obžalovaného a jemu blízke osoby, prihliadajúc dôsledne na zásadu personalitu trestu, aby tak neprichádzalo k neodôvodnenému postihovaniu rodiny a blízkych osôb obžalovaného.

Preto mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov, výkon ktorého odložil pri stanovení maximálnej skúšobnej doby s probačným dohľadom vo výmere 60 mesiacov. Uloženie podmienčného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom bolo odôvodnené vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného trestného činu, osobu a pomery páchatel'a.

Takto uložený trest odňatia slobody súd považoval za primeraný vzhľadom k vyššie prezentovaným okolnostiam prípadu. Súd dospel k záveru, že účel trestu u obžalovaného môže byť naplnený aj uložením podmienčného trestu odňatia slobody (ako v danom prípade jediného alternatívneho trestu, nakoľko neboli splnené materiálne-technické podmienky na uloženie trestu domáceho väzenia), ktorý bude viesť obžalovaného pod hrozbou výkonu trestu k vedeniu riadneho života, pričom uloženie povinnosti v rámci probačného dohľadu považoval súd vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania za potrebnú pre nápravu obžalovaného, t.j. aby aspoň sčasti odstránil negatívne následky spáchaných trestných činov. Takto uložený trest podľa názoru súdu istotne splní svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona (porovnaj aj uznesenie ÚS SR sp.zn. I. ÚS 265/2016 -11).

Súd súčasne za účelom, aby obžalovaný počas doby výkonu trestu viedol riadny život, uložil mu za účelom riadnej starostlivosti o maloleté deti a v záujme zabezpečenia rodiny povinnosť spočívajúcu v príkaze počas výkonu trestu domáceho väzenia zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie v zmysle § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona.

Súdu zostáva veriť, že aj ohľadom osoby obžalovaného sa možno stotožniť s myšlienkou, že každý z nás je viac, než najhoršia vec, ktorú sme kedy urobili a že keď niekto zoberie niečo, čo mu nepatrí, nie je len zlodej, že keď niekto klame, nie je len klamár a teda, že aj pri ukladaní trestu a dosiahnutí jeho účelu je potrebné chrániť aj túto druhú časť v každom z nás ako súčasť ľudskej dôstojnosti a preto pri rozhodovaní o treste obžalovanému vzhliadol súd aj túto jeho druhú časť a náležite zohľadnil všetky relevantné okolnosti.

Nakoľko o škode poškodenej spol. LESY SR, štátny podnik, Odštepny závod Vranov nad Topľou bolo rozhodnuté v konaní vedenom vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 13T/91/2020, z ktorého konania bola vec obžalovaného vylúčená na samostatné konanie, kde bola poškodená spol. LESY SR, štátny podnik rozsudkom zo dňa 26.05.2021 podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaná s nárokom na náhradu škody na civilný proces a vo vzťahu ku skutku 1. nebol nárok na náhradu škody zákonným zástupcom maloletej uplatnený, súd o nároku na náhradu škody v tejto veci osobitnými výrokmi nerozhodoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Vranov nad Topľou. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal

jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. Po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.